

**ASOCIAȚIA
SOCIETĂȚILOR DE
ARHITECTURĂ DIN
ROMÂNIA**

ASAR

Cod de conduită

Asociația Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R.

2018

1

Considerații generale

1. MEMBRII ASOCIAȚIEI

Asociația Societăților de Arhitectură din România - ASAR reunește în prezent peste 40 de membri fondatori, arhitecți și societăți de arhitectură cu experiență care doresc să se implice activ în schimbarea și evoluția domeniului construirii în România, fiind deschisă tuturor societăților de arhitectură care împărtășesc principiile asociației, membri sau nu în cadrul altor asociații de breslă. Asociația își propune să militeze pentru o arhitectură de calitate și sustenabilă în contextul unei dezvoltări durabile, în deplinul respect al valorilor de patrimoniu, asigurând excelența profesională și tehnologică, ținând seama de rigorile eficienței economice.

2. COLABORAREA CU ORGANIZAȚII ȘI ASOCIAȚII IMPLICATE ÎN PROCESUL DE CONSTRUIRE

Asociația Societăților de Arhitectură din România – ASAR își propune ca obiectiv prioritar colaborarea cu toate organizațiile implicate în procesul de construire, inginerie specializată, antreprenori, economiști, patronate, investitori, în scopul creării unei coaliții capabile să susțină eficient interesele comune în vederea asigurării unui climat de normalitate activităților din domeniul construirii. Suntem deschiși în demersurile noastre colaborării și consultării cu organizații complementare, cu societatea civilă activă în domeniu, dar și cu specialiști și reprezentanți ai mediului academic din zonele conexe.

3. COLABORAREA CU UAR ȘI OAR

Asociația Societăților de Arhitectură din România - ASAR nu își propune să concureze asociațiile profesionale ale arhitecților, UAR și OAR, cărora le recunoaște autoritatea și utilitatea, ci dorește să completeze activitatea acestora, constituindu-se într-un grup de susținere și promovare precum și de presiune, atât la adresa instituțiilor publice de legiferare și guvernare - Parlamentul și Guvernul României - cât și asupra autoritățile publice locale, astfel încât să determine schimbările legislative și de politici publice sistemice necesare însănătoșirii climatului în domeniul construirii și al proiectării.

4. NOI MEMBRI

Asociația Societăților de Arhitectură din România - ASAR este deschisă tuturor societăților de arhitectură care se identifică cu scopurile și misiunea ei și doresc să contribuie activ la realizarea obiectivelor acesteia, în scopul reconstruirii unei culturi arhitecturale în România.

Cuprins

Capitolul I - PRINCIPII

- (1) Independența profesională și responsabilitatea membrilor Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R.
- (2) Integritatea și imaginea Arhitectului

Capitolul II – VALORI SI PRINCIPII ETICE APLICATE ÎN CADRUL ASAR

Capitolul III – OBLIGAȚII GENERALE

Integritate, conduită profesională, transparență, acuratețe, profesionalism, dezvoltare profesională, gestionarea conflictelor de interese, independența și responsabilitatea profesională

Partea a II-a – SECRETUL PROFESIONAL

Partea a III-a – REGULI DE COMPORTAMENT ÎN ACTIVITATEA PROFESIONALĂ

Partea a IV-a – REGULI SPECIALE PENTRU ANUMITE MODURI DE EXERCITARE A PROFESIEI SAU SITUAȚII SPECIALE

Partea a V-a – INTEGRITATEA ȘI IMAGINEA ARHITECTULUI

Partea a VI-a – ONORARI

Capitolul IV – OBLIGAȚII FAȚĂ DE SOCIETATE; RESPECTAREA INTERESULUI PUBLIC

Capitolul V – OBLIGAȚII FAȚĂ DE CLIEȚI

Capitolul VI – OBLIGAȚII FAȚĂ DE PROFESIE

Capitolul VII – OBLIGAȚII FAȚĂ DE COLEGI

Capitolul VIII – OBLIGAȚII FAȚĂ DE ASOCIAȚIA SOCIETĂȚILOR DE ARHITECTURĂ DIN ROMÂNIA - A.S.A.R.

Capitolul IX – OBLIGAȚII ÎN CADRUL ȘI ÎN RELAȚIILE CU INSTITUȚIILE PUBLICE

Capitolul X – DISPOZIȚII FINALE

MISIUNE

Codul de Etică și Conduită Profesională (denumit în continuare Codul) stabilește principiile, normele de etică și conduită profesională la care aderă membrii ASAR, fiind un ghid de comportament în diferite contexte instituționale și profesionale. Acesta reflectă valorile esențiale și standardele etice ale Asociației, asumate în activitățile derulate în beneficiul societății, mediului de afaceri și administrativ, în sectorul public și privat, inclusiv în relația cu autoritățile centrale și locale ale statului.

Codul de Etică urmărește: informarea categoriilor de public interesate de activitatea ASAR cu privire la standardele de comportament moral la care sunt îndreptățite să se aștepte din partea membrilor Asociației noastre.

Etica profesională este importantă și definitorie pentru un comportament corect, pentru a asigura consistență și limpezime profesiei, indiferent de schimbarea unor factori precum starea economiei sau practicile de business. Pentru membrii ASAR acest lucru înseamnă să lucreze cât mai bine pentru clienții lor, concomitent cu recunoașterea și respectarea interesului public.

Membrii noștri vor să demonstreze că lucrează și se comportă etic pentru propriul beneficiu, dar fac acest lucru promovând profesia de arhitect spre binele societății.

CAPITOLUL I

Principii

Art. 1. Codul etic se bazează pe un set de valori și norme etice fundamentale și reprezintă un set de reguli care reflectă principiile generale de conduită profesională aplicabile în relația cu beneficiarii și partenerii asociației.

Acesta reflectă valorile esențiale și standardele etice ale Asociației, asumate în activitățile derulate în beneficiul societății, mediului de afaceri și administrativ din sectorul public și privat, inclusiv în relația cu autoritățile statului. Prin Codul de Etică și Conduită Profesională se urmărește:

- crearea unui climat etic adecvat activității profesionale, în acord cu obiectivele ASAR;
- prevenirea practicilor neconforme cu normele de etică și conduită profesională adoptate la nivelul Asociației, care contravin misiunii, viziunii și valorilor noastre și care pot aduce prejudicii activității și imaginii ASAR;

Art. 2. Membrii Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R., societățile de arhitectură au obligația de a-și exercita profesia conform tuturor prevederilor legale în vigoare, precum și a reglementărilor specifice profesiei de arhitect. În acest scop, în derularea activităților sale profesionale, membrii ASAR - societățile de arhitectură, sunt obligate:

- (1) să promoveze și să mențină standarde profesionale cât mai ridicate, care să asigure realizarea de creații de arhitectură și urbanism funcționale, estetice și conforme exigențelor de siguranță și calitate reglementate de legislația și normele tehnice în domeniu;
- (2) să-și îmbogățească cunoștințele profesionale și să caute în mod consecvent să ridice standardele artistice, ale educației, cercetării și practicii arhitecturale și urbanistice;
- (3) să fie receptive la îmbogățirea limbajului arhitecturii, prin promovarea și integrarea în proiectele lor a artelor complementare creației de arhitectură și urbanism, precum și a noilor tehnologii;
- (4) să promoveze în lucrările lor numai acele elemente și tehnologii care corespund standardelor de excelență pentru lucrarea și bugetul avizat și despre care au deplină cunoștință;
- (5) să promoveze în activitatea lor soluții de proiectare inovative, economice și îndrăznețe, cu acordul beneficiarilor.

Art. 3. Onestitatea, obiectivitatea și bunele intenții ale membrilor Asociației trebuie să fie deasupra oricărei suspiciuni.

CAPITOLUL II - VALORI ȘI PRINCIPII ETICE APLICATE ÎN CADRUL ASAR

Art. 4. În toate comunicările și activitățile lor profesionale, reprezentanții ASAR trebuie să reprezinte exclusiv membrii asociației a căror interese trebuie să fie armonizate continuu cu interesul public.

Art. 5. Valorile și principiile etice care stau la baza prezentului cod sunt: *integritate, transparență, demnitate umană, acuratețe, confidențialitate și professionalism.*

Principiile pe care se constituie acest Cod sunt: *universalitate, obiectivitate și imparțialitate, eficiență și eficacitate, abordarea multidisciplinară în furnizarea de servicii, cooperare și parteneriat, orientarea spre rezultate și îmbunătățirea continuă a calității, orientarea către nevoile clientului de servicii și educația estetică a clientului.*

CAPITOLUL III OBLIGAȚII GENERALE

Semnatarii prezentului Cod de Etică și Conduită Profesională se obligă:

Art. 6. **Integritate**

- (1) să acționeze în permanență cu onestitate, cinste și integritate pentru a dezvolta un climat de încredere în rândul beneficiarilor și al autorităților publice;

Art. 7. Conduită profesională

(1) să contribuie la creșterea încrederii opiniei publice și a specialiștilor din domeniu în profesia de arhitect, printr-o comunicare publică și privată permanentă și adecvată, menită să contribuie la creșterea respectului cetățenilor și a autorităților față de profesia de arhitect, în general, și față de membrii asociației, în particular.

Art. 8. Transparență

(1) comunicarea membrilor, în nume propriu și în numele asociației, trebuie realizată într-o manieră deschisă, onestă și accesibilă tuturor celor interesați, prin asigurarea unui schimb de informații bidirecțional;

Art. 9. Acuratețe

(1) să nu disemineze în mod intenționat sau din neglijență informații false sau înșelătoare și să le corecteze imediat, în cazul unei asemenea situații.

Art. 10. Profesionalism

(1) să acționeze permanent pentru o cunoaștere corectă a procesului legislativ și a mecanismelor de luare a deciziilor la nivel guvernamental și în dobândirea cunoștințelor specializate care îi sunt necesare în a reprezenta clienții sau pe un angajator într-o manieră competentă și profesională;

(2) să asigure îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin sau pe care le primește în cadrul Asociației cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate.

Art. 11. Dezvoltare profesională

(1) să mențină în permanență cunoștințele profesionale și abilități la nivelul care asigură prestarea unor servicii eficiente și efective la cel mai înalt standard de calitate.

Art. 12. Conflicte de interese/devieri de la aplicarea normelor și principiilor de bună practică

(1) să informeze de îndată despre existența unor asemenea conflicte, atunci când apar, acelorora cărora le sunt afectate interesele și să ia măsurile necesare pentru a soluționa pe cale amiabilă asemenea conflicte.

Art. 13. Independența profesională și responsabilitatea

(1) libertatea și independența profesiei de arhitect sunt atribute exclusive ale persoanei care exercită această profesie, în temeiul legii și al prezentului Cod.

(2) membrii asociației – societăți de arhitectură și arhitecți - au libertatea absolută în folosirea limbajelor arhitecturale și estetice pe care le consideră adecvate, cu respectarea legilor, a obligațiilor față de societate, precum și respectarea servituților și interesului public.

(3) în exercitarea profesiei, societatea de arhitectură, arhitectul nu pot fi supuși niciunei presiuni din partea autorităților publice sau a altor persoane fizice ori juridice.

Art. 14 Societatea de arhitectură, arhitectul poartă întreaga răspundere artistică și tehnică a proiectelor elaborate și a lucrărilor proiectate care îi intră în competență, conform legii, și are angajată întreaga sa reputație. Clientul trebuie, deci, să îi lase completă libertate, atât pentru compoziția tehnico-artistică, cât și pentru detalii, culori,

materiale, etc., în limita bugetului ce se fixează de comun acord. Orice intervenție a clientului în domeniul artistic și tehnic al arhitectului este de natură de a-l degaja pe acesta de responsabilitate.

Art. 15 Sunt interzise:

- (1) atribuirea de calități nereale;
- (2) semnătura de complezență, înțelegând prin aceasta semnătura arhitectului, membru al Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R., în cartușul planșelor de arhitectură, atunci când la rubrica *proiectat* semnează o altă categorie profesională decât cea de arhitect;
- (3) uzurparea drepturilor de autor;
- (4) plagiatul;

Aceleași obligații și interdicții se aplică și în cazul unei lucrări teoretice;

Partea a II-a – SECRETUL PROFESIONAL

Art. 16 - Societatea de arhitectură / arhitectul se obligă să păstreze confidențialitatea privind intențiile și interesele clientului său în legătură cu lucrările proiectate sau în curs de execuție, dacă nu există aprobarea expresă a clientului, cu excepția celor care sunt de interes public.

Partea a III-a - REGULI DE COMPORTAMENT ÎN ACTIVITATEA PROFESIONALĂ

Art. 17 - Pentru aceeași lucrare de specialitate arhitectul independent sau în cadrul societății de arhitectură nu poate îndeplini o activitate de concepție sau coordonare și pe cea de verificare sau avizare.

Art. 18 - Arhitectul independent sau în cadrul societății de arhitectură va accepta să participe ca judecător la o competiție profesională numai dacă nu a fost implicat în elaborarea vreuneia dintre lucrările supuse jurizării.

Art. 19 - Arhitectul independent sau în cadrul societății de arhitectură va angaja o lucrare profesională numai atunci când posedă cunoștințele și abilitățile adecvate pentru îndeplinirea angajamentelor asumate cu deplin respect față de clienții lui.

Art. 20 - În caz de necesitate, arhitectul/societatea de arhitectură are obligația de a apela la persoanele competente care îi pot asigura îndeplinirea la timp și la un nivel calitativ optim a contractului pe care l-a semnat.

Art. 21 - Arhitectul/societatea de arhitectură are obligația să se asigure de competența angajaților și a colaboratorilor săi, să le solicite și să urmărească realizarea de către aceștia a unor prestații la nivel cât mai ridicat de profesionalism, să le asigure participarea directă și accesul deplin la datele necesare îndeplinirii misiunii lor.

Partea a IV-a - REGULI SPECIALE PENTRU ANUMITE MODURI DE EXERCITARE A PROFESIEI SAU SITUAȚII SPECIALE

Art. 22 – Arhitectul / societatea de arhitectură care are legătură în exercițiul său profesional, printr-un contract, cu o administrație, o colectivitate sau orice alt organism public sau privat, își asumă prin toate obligațiile sale profesionale și morale, în mod particular, secretul profesional și independența deciziilor sale. În nicio ocazie și sub nici un motiv, arhitectul or societatea de arhitectură nu trebuie să accepte limitarea independenței sale profesionale.

Art. 23 - Arhitectul patron sau cel care deține puterea de decizie nu va putea refuza, neîntemeiat, cererea unui coleg angajat, de a prelua, la părăsirea locului unde a activat, copii după documente sau părți de documente întocmite de acesta și care nu afectează interesele contractantului sau responsabilitatea asupra urmăririi în timp a construcției respective.

Art. 24 - Arhitectul angajat care părăsește o firmă este obligat să reglementeze în scris transferul de obligații și probleme între el și firmă cu privire la:

- (1) continuitatea lucrărilor neterminate;
- (2) urmărirea lucrărilor pe șantier;
- (3) responsabilitatea urmăririi în timp a obiectivelor;
- (4) drepturile bănești care îi revin;
- (5) preluarea unor proiecte sau părți de proiecte întocmite de el în cadrul firmei;
- (6) drepturile de autor și drepturile conexe ce îi revin;

Partea a V-a - INTEGRITATEA ȘI IMAGINEA ARHITECTULUI

Art. 25 - Orice arhitect/societate de arhitectură trebuie să se abțină, chiar în afara vieții profesionale, de la acte de natură să ducă la desconsiderarea sa. Condamnarea penală survenită este de natură să ducă la evaluarea situației în cadrul **Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R.**, în conformitate cu prevederile Statutului Asociației și a Codului de conduită.

Art. 26 - Arhitectul/societatea de arhitectură are obligația de a nu implica numele și activitatea sa profesională în acțiuni de publicitate comercială în beneficiul terților, dacă nu posedă date suficiente asupra lucrării sau materialelor or asupra lor planează îndoieli, prezentate deja public, legate de calitate.

Art. 27 - Arhitectul/societatea de arhitectură își poate face publicitate profesională numai pe baza propriilor realizări, evitând promovarea unui palmares profesional într-o manieră falsă, înșelătoare sau exagerată.

Art. 28 - Nu sunt considerate acțiuni de publicitate, făcute de Arhitect în folosul său, acele manifestări în care numele său și aspecte ale activității sale profesionale sunt menționate în scrieri literare sau de specialitate, în mass-media de orice fel,

realizate de către terți, în scopul informării publicului, și nici acele intervenții publice ale arhitectului cu referiri la activitatea sau creația sa, dacă acestea sunt motivate și nu sunt plătite de Arhitect.

Partea a VI-a - ONORARIILOR

Art. 29 - Arhitectul/societatea de arhitectură poate să beneficieze pentru serviciile prestate, în relațiile contractuale ce se stabilesc cu clientul, de un onorariu negociat în mod liber cu acesta. Onorariul stabilit pentru serviciile prestate nu poate fi sub limita onorariilor de referință stabilite de ASAR și agreeate de membrii săi.

Art. 30 - Este interzisă scăderea onorariului, în scopul concurenței neloiale.

CAPITOLUL IV - OBLIGAȚII FAȚĂ DE SOCIETATE; RESPECTAREA INTERESULUI PUBLIC

Art. 31 - Arhitectul/societatea de arhitectură are obligația să respecte legile în vigoare în locul unde își desfășoară activitatea.

Art. 32 - Arhitectul/societatea de arhitectură va acorda maximă atenție impactului social, precum și impactului asupra mediului pe care activitatea lui le poate avea. Toate prestațiile profesionale ale arhitecților/societăților de arhitectură vor lua în considerare scările de valori și cultura fiecărei țări/loc pentru care creează lucrări de arhitectură, urbanism sau protejarea patrimoniului natural. În acest sens, obiceiurile specifice unei societăți și comunități nu vor fi impuse altora, iar spiritul locului va fi protejat.

Art. 33 - Arhitectul/societatea de arhitectură va respecta moștenirea culturală și naturală a comunității în care își exercită profesiunea, contribuind la conservarea și îmbogățirea acestora.

Art. 34 - Arhitectul/societatea de arhitectură se va implica în mod corespunzător în activități civice conexe profesiei, cu scopul promovării creației de arhitectură, urbanism, protejarea și dezvoltarea patrimoniului natural.

CAPITOLUL V - OBLIGAȚII FAȚĂ DE CLIENȚI

Art. 35 - Arhitectul/societatea de arhitectură va refuza misiuni profesionale care conduc la nerespectarea legalității sau care contravin prevederilor prezentului Cod. Arhitectul/societatea de arhitectură va lua măsurile de precauție contractuale care să-i permită întreruperea, la nevoie, a relațiilor contractuale cu acei clienți sau cu acei angajatori care, prin cerințele sau atitudinea lor pe parcursul desfășurării misiunilor contractate, conduc la nerespectarea legalității în domeniul exercitării profesiei.

Art. 36 - Arhitectul/societatea de arhitectură nu poate oferi consultanță în situații în care are interese personale.

Art. 37 - În relațiile cu terții, arhitectul/societatea de arhitectură va acționa întotdeauna numai în interesul legitim al clientului și în concordanță cu interesul public.

Art. 38 - În scopul evitării conflictelor de interese, arhitectul/societatea de arhitectură nu va putea presta pentru același client, simultan cu misiunea de proiectare sau consultare, și servicii de execuție și de comerț cu materiale de construcții sau orice alte materiale necesare în realizarea obiectivului de investiții proiectat.

Art. 39 - Angajarea unui nou client nu poate fi făcută, dacă prin aceasta sunt dezvăluite secretele aflate de la un alt client, cu efecte prejudiciabile pentru acesta.

Art. 40 - Pe durata angajamentului, arhitectul/societatea de arhitectură trebuie să dea clientului tot concursul său, bazat pe cunoștințele profesionale și întreaga sa experiență. În situația în care arhitectul/societatea de arhitectură are convingerea că resursele clientului sunt insuficiente pentru realizarea lucrărilor care decurg din misiunea angajată, el este dator să aducă acest lucru în scris la cunoștința clientului.

Art. 41 - Arhitectul/societatea de arhitectură are dreptul și obligația de a urmări executarea întocmai a lucrărilor proiectate. Neconformitatea acestora cu documentația elaborată va fi semnalată clientului și, după caz, organismelor de control abilitate.

Art. 42 - Arhitectul/societatea de arhitectură are dreptul și obligația să participe la recepția lucrărilor sale și să întocmească referatul de prezentare cu privire la modul în care a fost executată lucrarea doar după constatarea îndeplinirii în totalitate a condițiilor pentru aceasta, așa cum au fost acestea detaliate în proiectul său.

CAPITOLUL VI - OBLIGAȚII FAȚĂ DE PROFESIE

Art. 43 - Arhitectul/societatea de arhitectură trebuie să acorde din timpul său și să contribuie cu talent și pricepere la promovarea arhitecturii, urbanismului și a intereselor **Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R.**, precum și la întreținerea spiritului de breaslă.

Art. 44 - În spiritul promovării demnității profesiei, arhitectul/societatea de arhitectură se va îngriji ca partenerii, asociații și angajații săi să se comporte în așa fel încât să nu lezeze drepturile persoanelor cu care/pentru care lucrează și să nu diminueze încrederea publică în onestitatea și responsabilitatea cu care membrii asociației ai **Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R.** s-au angajat să-și exercite profesia.

CAPITOLUL VII - OBLIGAȚII FAȚĂ DE COLEGI

Art. 45 - Relațiile între arhitecți/societăți de arhitectură se bazează pe respect, întraajutorare și asistență morală reciprocă și, mai ales, pe respectarea dreptului de autor.

Art. 46 - Arhitectul/societatea de arhitectură își va construi reputația profesională pe baza meritelor, performanțelor și a efortului propriu, fără să pună în cauză activitatea altui coleg, precum și fără a profita de poziția sa în cadrul Asociației, în vederea promovării personale sau cu scopul de a obține beneficii.

Art. 47 - Concurența între arhitecți/societăți de arhitectură se bazează pe competența și calitatea serviciilor profesionale oferite clienților. Sunt interzise și se consideră concurență neloială următoarele acțiuni:

- a) tentativa sau acțiunea de atragere sau deturnare de clientelă, prin denigrarea sau discreditarea altui/altei arhitect/societăți de arhitectură;
- b) practicarea unor subevaluări intenționate a investițiilor sau a onorariilor în discuție făcute cu intenție sau având cunoștința de oferta anterioară a altui/altei arhitect/societăți de arhitectură;
- c) folosirea unei funcții publice pe care o deține un arhitect, în scopul atragerii de comenzi în interes personal, ocolindu-se circuitul lor legal;
- d) utilizarea unor informații de specialitate nepublicate la care arhitectul/societatea de arhitectură a avut acces, pe căi nelegale, în scopul avantajării sale în competiția cu alți colegi;

Art. 48 – Arhitectul/societatea de arhitectură, membru al **Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R.**, nu va încerca să înlocuiască pe un alt membru din calitatea și atribuțiile deținute de acesta, decât pe calea participării la o selecție legal organizată sau cu acordul scris al celui înlocuit.

Art. 49 - Arhitectul/societatea de arhitectură nevoit/nevoită să înlocuiască un coleg în misiunile sale, trebuie să o facă cu respectarea dreptului de autor și a drepturilor conexe acestuia.

Art. 50 - În cazul unui coleg decedat, Arhitectul care are misiunea de a continua sau interveni asupra operei dispărutului, este obligat să ocrotească drepturile de autor ale moștenitorilor legali și să nu aducă atingeri creației predecesorului său. În acest caz, Arhitectul în cauză va respecta, în ordine, prevederile legale în materie, eventuale clauze testamentare sau dorințe exprimate de autor, precum și regulile instituite de **Asociația Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R.** pentru asemenea situații. În toate împrejurările, Arhitectul va interveni cu respect deplin față de valoarea reală a creației antecesorelui său.

Art. 51 – Arhitectul/societatea de arhitectură nu-și va însuși proprietatea intelectuală și nici nu va încerca să obțină avantaje pe nedrept din munca altui coleg sau colaborator. În acest sens, va preciza în mod explicit aportul fiecărui arhitect la îndeplinirea misiunii profesionale.

Art. 52 – Arhitectul/societatea de arhitectură are dreptul să facă publică prestația sa prin descrieri și imagini, care constituie proprietatea sa intelectuală. Arhitectul/societatea de arhitectură își poate face publicitate, cu condiția să nu pună în cauză sau să aducă atingeri activității unui coleg sau a unui terț.

Art. 53 - Arhitectul/societatea de arhitectură care este solicitat să-și exprime părerea asupra lucrării altui arhitect/societate de arhitectură, va proceda la informarea de îndată a acestuia/acesteia. În cazul unor lucrări scrise, publicate sau a unor dizertații publice, cu caracter de critică de artă arhitecturală sau urbanistică, referirea la creația unui arhitect nu impune neapărat anunțarea prealabilă a acestuia.

Art. 54 - Arhitectul/societatea de arhitectură nu va participa în nici un fel la o competiție de arhitectură, urbanism, consultare publică sau licitație pe care **Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R.** le-a declarat inacceptabile.

Art. 55 - Calomnierea unui coleg sau răspândirea de comentarii ce ar putea să-i prejudicieze reputația profesională sunt condamnabile.

Art. 56 - Orice litigiu între arhitecți/societăți de arhitectură, membrii ai **Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R.**, referitor la exercitarea profesiei, trebuie supus imediat spre conciliere, împreună cu toate documentele necesare cercetării, Consiliului Director al Asociației, înainte de sesizarea Adunării Generale a Asociației, precum și a instanțelor de judecată.

CAPITOLUL VIII

Obligații față de Asociația Societăților de Arhitectură din România- A.S.A.R.

Art. 57- Obligațiile arhitectului/societății de arhitectură, în calitatea sa de membru al Asociației sunt stabilite în Statutul și Regulamentul cadru al Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R..

Art. 58 - Arhitectul, membru al Asociației Societăților de Arhitectură din România- A.S.A.R., numit în funcție publică, va trebui să denunțe de îndată situațiile de incompatibilitate sau conflictele de interese ivite, ca urmare a exercitării atribuțiilor în cadrul sarcinilor de serviciu, cu cele legate de sarcinile sale în cadrul Asociației.

Art. 59 - Declarațiile, discursurile și aparițiile publice - Conform strategiei de comunicare a ASAR, toate articolele, știrile, evenimentele sau susținerea unor puncte de vedere în numele Asociației, se vor produce după obținerea acordului a cel puțin unuia dintre membrii Consiliului Director.

CAPITOLUL IX

Obligații în cadrul și în relațiile cu instituțiile publice

Art. 60 - Arhitectul/societatea de arhitectură, membru al Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R., poate fi numit sau delegat de Asociație, ca specialist, să îndeplinească atribuțiile de membru al unor comisii sau organisme tehnice, numai dacă acesta poate face dovada cunoștințelor necesare îndeplinirii sarcinii respective.

Art. 61 - Dovada dobândirii cunoștințelor necesare îndeplinirii atribuțiilor de membru al unor comisii sau organisme tehnice se poate face doar pe bază de examen notat și a unui interviu, în baza cărora Asociația Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R. poate face o selecție din rândul membrilor săi.

Art. 62 - Arhitectul delegat să îndeplinească atribuțiile de membru al unor comisii sau organisme tehnice nu va divulga și nu va folosi în scopul obținerii de avantaje materiale personale, informații de specialitate care nu au fost făcute publice.

Art. 64 – Arhitectul, membru al unor comisii sau organisme publice sau tehnice de analiză sau decizie, nu se poate pronunța asupra unei documentații la a cărei întocmire este implicat personal, direct sau prin asocierea numelui său de societatea sau biroul responsabil de proiectarea documentației în cauză.

Art. 65 - Arhitectul care își desfășoară activitatea în cadrul administrației publice, în învățământ sau participă în diverse foruri decizionale și de jurizare, nu va accepta avantaje materiale oferite pentru a influența decizia sa, având obligația de a denunța imediat organismelor competente astfel de acte.

CAPITOLUL X - DISPOZIȚII FINALE

Art.66 - Nerespectarea prevederilor din Codul Deontologic va fi sancționată conform prevederilor Regulamentului-cadru, coroborat cu prevederile Statutului Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R.

Art. 67 - Orice interpretare a prezentului Cod este exclusiv de competența comisiei de specialitate din subordinea Consiliului Director al Asociației, care are obligația de a informa membrii Asociației Societăților de Arhitectură din România - A.S.A.R. în cel mai scurt timp asupra interpretărilor adoptate.

Consiliere, suport și monitorizarea respectării Codului

Pentru orice neclarități, întrebări sau asistență cu privire la conținutul Codului, precum și pentru a primi în condiții de deplină confidențialitate îndrumare și consiliere etică cu privire la rezolvarea dilemelor și a incertitudinilor în materie de conduită adecvată în cazuri particulare, fiecare dintre membrii A.S.A.R. se poate adresa membrului responsabil de Etică în cadrul Consiliului Director sau, în cazul în care acesta nu este disponibil, oricărui membru al Consiliului Director. Fiecare membru A.S.A.R. este responsabil pentru cunoașterea și respectarea prezentului Cod. Încălcarea normelor Codului poate atrage răspunderea persoanei vinovate, în condițiile prevăzute în Regulamentul Intern.

Semnarea cazurilor de încălcare a prevederilor Codului

Fiecare dintre membrii A.S.A.R., are responsabilitatea de a semna președintelui sau membrului responsabil de Etică în cadrul Consiliului Director abaterile sau încălcările Codului de Etică. De asemenea, poate face sesizări orice persoană fizică sau reprezentant al unei entități care intra în contact sau parteneriat/colaborare cu membrii ASAR și a constatat abateri sau încălcări ale prezentului Cod.

Sesizările se transmit prin poștă, în plic închis, adresat președintelui sau membrului de Etică sau prin e-mail la adresa secretariat@asar.org.ro.

Sesizările anonime (whistleblower) vor fi luate în considerare doar în măsura în care sunt documentate corespunzător sau pot fi documentate prin colaborarea ulterioară, astfel încât să conducă la luarea unor decizii obiective și pe deplin motivate.

Soluționarea sesizărilor

Sesizările primite de președintele sau responsabilul de Etică în cadrul Consiliului Director ai A.S.A.R., sunt soluționate în termen de 30 de zile de la data primirii. În acest sens, se va întocmi un răspuns scris, care va include concluzia și decizia cu privire la cele sesizate.

Dispoziții finale

Toți membrii și colaboratorii/partenerii A.S.A.R. sunt informați cu privire la prevederile Codului, prin publicarea acestuia pe pagina internet (www.asar.ro).

Niciun membru ASAR nu poate invoca necunoașterea prevederilor prezentului Cod.

Încălcarea prevederilor prezentului Cod poate fi sancționată, în funcție de gravitatea încălcării, cu următoarele sancțiuni:

- a) avertisment scris;
- b) retragerea calității de membru ASAR (conform prevederilor statutului);

De asemenea, în cazul în care încălcarea este de natură penală, fapta poate atrage și angajarea răspunderii penale a celui responsabil de comiterea încălcării.

Prezentul Cod de Etică și Conduită Profesională intră în vigoare la data aprobării sale de către Comitetul Director al ASAR și este obligatoriu pentru toți membrii Asociației.

Temeiuri juridice - Codul de Etică și Conduită este elaborat în conformitate cu:

- Legea nr. 53/2003, Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța nr. 26 din 2000 cu privire la asociații și fundații (publicată în Monitorul Oficial nr. 39 din 31 ianuarie 2000);
- Regulamentul de organizare și funcționare al ASAR.;
- Regulamentul de ordine interioară al ASAR.